

בחינת יעילות תכשירי הדברה "רכים" להדברת אקרית

עיוותים בזיל

שמעון ביטון – משרד החקלאות, שה"מ.
מאיר אחיעם – מו"פ בקעת הירדן.
אלי אביטל – פקח מזיקים.

מבוא

אקרית העיוותים (*Polyphagotarsonemus latus*) Bank נפוצה מאד ובעלת טווח פונדקאים רחב. האקריות ניזונות בד"כ מחלקו התחתון של העלה, מה שגורם להשתעממותו, הקשחת קצותיו והסתלסלותו כלפי פנים. אקרית העיוותים קטנה יחסית. זכרים בוגרים קטנים בגודלם מהנקבות (0.11 מ"מ). צבע בוגר הוא כצבע קש עם פס לבן לאורך הגב. משך דור הוא 4-5 ימים (20-30 דורות בשנה), עם פוטנציאל הטלה גבוה.

שיטות וחומרים

הניסוי בוצע בתחנת צבי- מו"פ בקעת הירדן.
גידול - בזיל.

זן- פרי.

מועד שתילה – 1/8/2004.

גידול הבזיל התבצע בבית צמיחה מסוג שרשרת, הגג כוסה בפוליאתיילן, והקירות ללא כיסוי. שתילה במצע טוף M 08 במיכלי קלקר $0.8 \times 1.33 \times 0.17$. 24 שתילים למ"ר.

השקיה בטפטוף.

2 ערוגות באורך 28 מ'.

פגע נבדק – אקרית עיוותים (*Polyphagotarsonemus latus* (Cyclamen Mite).

במטרה להגביר אילוח וליצור אחידות של הנגיעות פוזרו בשטח קדקודי צמיחה נגועים באקרית עיוותים.

תכשירים נבדקים

מס' טיפול	שם מסחרי	שם גנרי	תוארית	כמות/ריכוז חומר פעיל
1	סופה	גופרית מינרלית	תרכיז רחיף	52%
2	GC-MITE	שמן ממקור צמחי		
5	היקש			

ריסוס הצמחים בוצע ב- 21/11/04, במרסס דגניה חשמלי, רובה בעל 3 פומיות, עם דיזות קרמיות ורודות.
כל טיפול רוסי לפי נפח תרסיס של 20 ל"דונם.

מינונים

סופה- 1%.

GC-MITE - 1%.

כל חלקה באורך 5.3 מ', במבנה בלוקים באקראי, ב- 4 חזרות.

הערכת נגיעות

21/11/04 – ספירת אפס. בוצעה דגימה בשש חלקות, 10 צמחים מכל חלקה.

25/11/04 – בכל חלקה נבדקו 5 קודקודי צמיחה, נספרו מס' אקריות לקודקוד.

29/11/04 – בכל חלקה נבדקו 20 עלים, נספרו מס' אקריות לעלה.

תוצאות

ביום הריסוס (21/11/04) בוצעה ספירת אפס.

רמת נגיעות זהה בכל החלקות, **25.36** אקריות לעלה, ב-100% מהעלים שנבדקו היו אקריות.

ב- 25/11/04 בוצעה ספירת אקריות לבחינת מהירות הקטילה של התכשירים הנבדקים, הספירה בוצעה בשתי חזרות מכל טיפול, נדגמו 5 קודקודי צמיחה מכל חזרה. 4 ימים לאחר הטיפול יש ירידה משמעותית במספר האקריות החיות לעומת ספירת האפס ולעומת ההיקש (טבלה 2).

טבלה 2 : ספירת נגיעות 25/11/04

מס' אקריות לקודקוד צמיחה	
0.3	סופה
0.7	GC-MITE
22	היקש

התכשירים סופה ו-GC-mite נמצאו יעילים בהדברת האקריות. גם לאחר 9 ימים ממועד הטיפול, טיפול בסופה נמצא יעיל יותר, למרות שההבדלים בין החומרים אינם מובהקים (טבלה 3)

טבלה 3 : ספירת נגיעות 29/11/04

מס' אקריות בממוצע לעלה *	% העלים עם אקריות (מ-20 עלים)*	
א 0.08	א 6.25	סופה
א 0.56	א 18.75	GC-MITE
ב 3.46	ב 62.5	היקש

- אותיות שונות באותה עמודה מתארות הבדלים מובהקים בין הטיפולים ברמה של $p < 0.05$ בניתוח שונות עפ"י Tukey - Kramer.
- קיימת פחיתה במספר האקריות בטיפול ההיקש לעומת ספירת האפס, אנו מייחסים זאת לירידה משמעותית בטמפרטורות.

סכום

- החומרים שנבדקו נמצאו יעילים להדברת אקרית העיוותים בבזיל. כבר לאחר 4 ימים מהטיפולים חלה פחיתה משמעותית באוכלוסיות האקרית. אוכלוסיית האקריות נשמרה ברמה נמוכה גם לאחר 9 ימים ממועד הטיפול.